

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
Nijmegen.nl

Contactpersoon

Alex van Roomen
a.van.roomen@nijmegen.nl
T 024 – 329 21 21

Ons kenmerk

E23.000188

Datum 7 maart 2023
Onderwerp Jaarcijfers 2022 Veilig Thuis Gelderland
Zuid

Geachte leden van de raad,

De gemeenten in de regio Gelderland-Zuid en Veilig Thuis Gelderland-Zuid werken continu aan het aan het optimaliseren van de kwaliteit van Veilig Thuis en de keten van zorg en veiligheid. Middels deze raadsbrief informeren wij u over de jaarcijfers en de ontwikkelingen van Veilig Thuis in 2022.

Werkzaamheden Veilig Thuis

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedereen kan bij Veilig Thuis terecht voor advies of het doen van een melding. Veilig Thuis werkt nauw samen met de partners in de veiligheidsketen om gezamenlijk te zorgen voor een veilige situatie voor iedereen.

Dit doet Veilig Thuis door de inzet van diverse diensten. Zo geven ze advies aan inwoners en professionals en pakken ze meldingen op. Bij een melding wordt direct een veiligheidsbeoordeling gedaan waarbij alle directbetrokkenen worden gesproken. Als er sprake is van een spoedsituatie wordt de melding direct opgepakt. Na het oppakken van de melding en het doen van een veiligheidsbeoordeling kan Veilig Thuis de casus overdragen naar een ketenpartner zodat zij passende vervolgstappen kunnen zetten of Veilig Thuis kan zelf een vervolgdienst inzetten.

Er zijn twee soorten vervolgdiensten bij Veilig Thuis. Bij 'Voorwaarden en Vervolg' houdt Veilig Thuis zelf zicht op de veiligheid. Veilig Thuis maakt dan bijvoorbeeld samen met de betrokkenen een veiligheidsplan. De andere vervolgdienst 'Onderzoek' kan ingezet worden als er uitgebreider onderzoek nodig is naar vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Na deze vervolgdiensten kan Veilig Thuis de casus alsnog overdragen naar een ketenpartner. Tot slot monitort Veilig Thuis de situatie achteraf om na te gaan of aan de veiligheidsvoorwaarden is voldaan en de situatie veilig is. Zo zorgt Veilig Thuis gezamenlijk met de ketenpartners voor blijvende veiligheid.

Algemene ontwikkelingen in 2022

Afgelopen april hebben alle gemeenten in regio Gelderland-Zuid de beschikking gekregen over het dashboard van Veilig Thuis (voorzien van een oplegger met duiding van de cijfers). Gemeenten krijgen op deze manier beleidsinformatie op lokaal gemeentelijk niveau. In deze informatiebrief kunnen we de Gelderland-Zuid cijfers af zetten tegen de cijfers specifiek voor gemeente Nijmegen.

Veilig Thuis is zichtbaar in de keten als expert op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Zo maken ze deel uit van de proeftuinen in Nijmegen Dukenburg en in Zaltbommel. Ieder lokaal team heeft daarnaast een vast contactpersoon bij Veilig Thuis om de korte lijnen te bevorderen. Daarnaast investeert Veilig Thuis in voorlichting en trainingen bij ketenpartners zowel over de werkwijze van Veilig Thuis zelf, als over specifieke onderwerpen zoals eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Ook is Veilig Thuis betrokken bij de 'Samen werken aan Veiligheid' trainingen samen met de lokale teams in Gelderland-Zuid.

Jaarcijfers Gelderland-Zuid

Veilig Thuis heeft in totaal 7.530 adviezen gegeven in 2022. Dat is een lichte stijging van 4%. Verder heeft Veilig Thuis 2.901 meldingen in 2022 opgepakt. Dat is een stijging van 13%. Het aandeel politiemeldingen bedraagt 69% van de totale aantal meldingen. Dit is vergelijkbaar met vorige jaren. Het aantal overdrachten is met 2.247 nagenoeg gelijk gebleven.

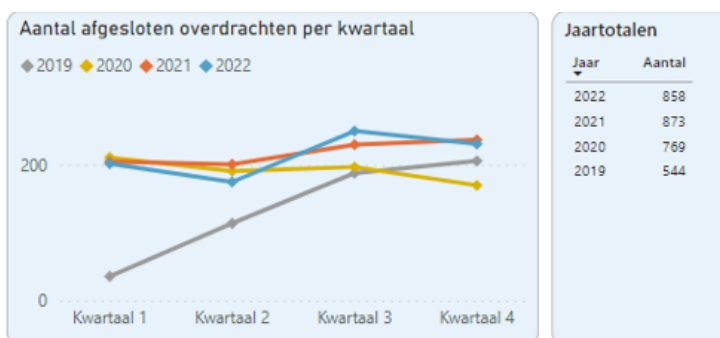
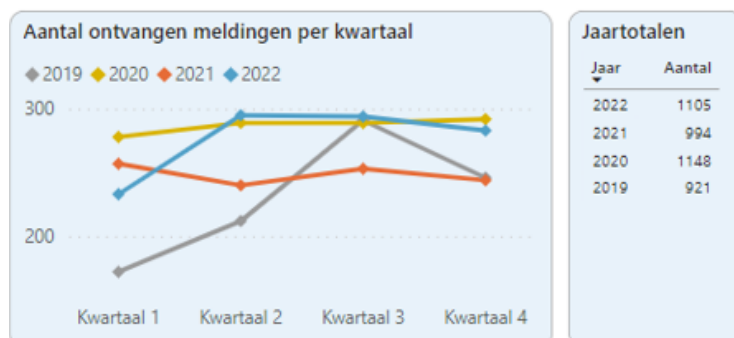
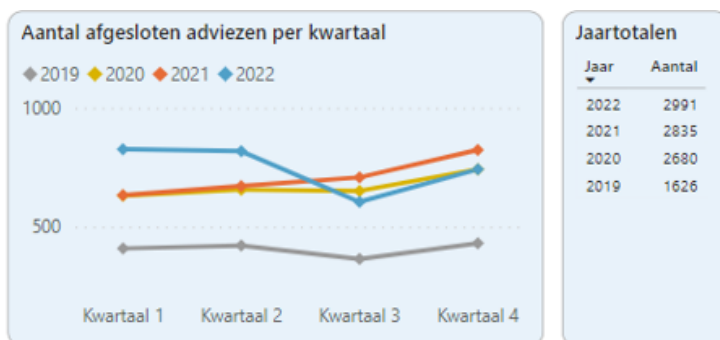
Voor de vervolgdiensten zien we een andere trend. Bij Voorwaarden en Vervolg zien we een daling van 29% ten opzichte van vorig jaar (totaal 325). Ook bij de inzet van onderzoeken zien we een dalende trend, namelijk van 23%. In totaal zijn er in 2022 197 onderzoeken uitgevoerd.

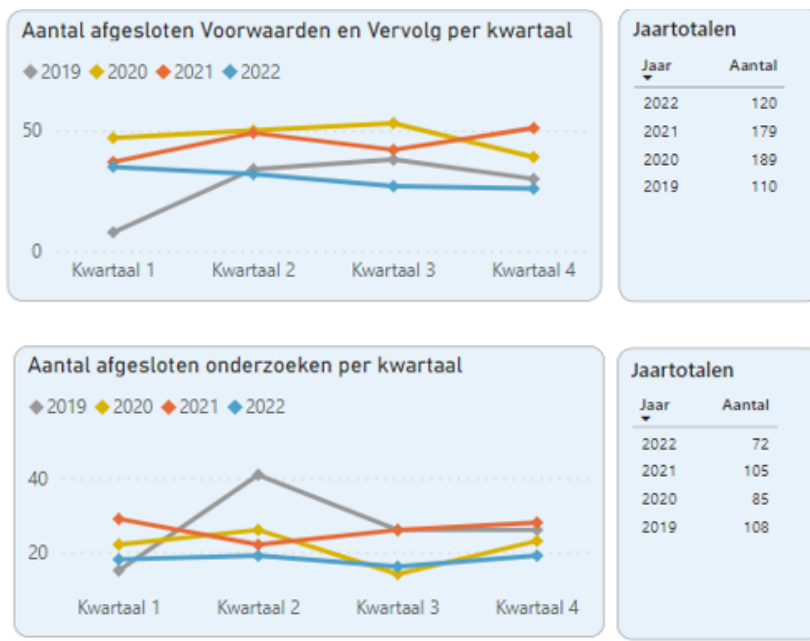
Zoals te zien is in de cijfers kan de instroom in aantallen meldingen en adviezen grillig zijn. Sinds het traject met een onafhankelijk adviesbureau bekijkt Veilig Thuis scherper of er een vervolgdienst ingezet moet worden door hen of dat een andere partij in de keten dit beter kan doen. Dit betekent dat Veilig Thuis vaker casussen overdraagt na de veiligheidsbeoordeling. Dit maakt dat de meer complexe en zware casussen overblijven, wat relatief meer tijd kost.

Veilig Thuis voert ook de 'Tijdelijk huisverboden' uit. In totaal zijn er 45 huisverboden uitgevoerd versus 54 vorig jaar. In 2022 heeft de gemeente Nijmegen namens Gelderland-Zuid het systeem Khonraad geïmplementeerd. Dit systeem wordt gebruikt door Veilig Thuis, de politie en de gemeenten in Gelderland-Zuid met als voordeel meer professionalisering in de beveiligde gegevensuitwisseling en dossiervorming zodat er minder kans is op fouten en de partners met elkaar een efficiënter proces kunnen uitvoeren.

Jaarcijfers gemeente Nijmegen

Bovenstaande cijfers gaan over Veilig Thuis Gelderland-Zuid in totaal. Via het dashboard kunnen wij ook de aantallen specifiek voor gemeente Nijmegen zien. Hieronder staan onder elkaar de cijfers van de aantallen adviezen, ontvangen meldingen, afgesloten overdrachten, afgesloten Voorwaarden en Vervolg en afgesloten Onderzoeken. Over het algemeen zien we hier dezelfde resultaten als bij de cijfers over Veilig Thuis in geheel. Alleen bij onderzoeken is de afname bij Veilig Thuis 23% en bij de gemeente Nijmegen is deze afname 31%.

Wettelijke termijnen

Voor verschillende diensten zijn er wettelijke termijnen benoemd waarbinnen Veilig Thuis de dienst dient op te pakken. Bij het oppakken van meldingen bedraagt de wettelijke termijn 5 werkdagen. We zien dat de wettelijke termijnen in 2022 onder druk staan. In het 1^e kwartaal wordt voor 58% van de meldingen de wettelijke termijn behaald, in het 2^e kwartaal is dat 44%, in het 3^e kwartaal 33% en in het 4^e kwartaal 35%. Ook het behalen van de termijnen bij de vervolgdiensten staan onder druk. Bij Voorwaarden en Vervolg wordt in het 1^e kwartaal in 70% van de gevallen de wettelijke termijn behaald, in het 2^e kwartaal is dat 64%, in het 3^e kwartaal 54% en in het 4^e kwartaal 49%. Bij onderzoek (wettelijke termijn 10 weken) wordt in het 1^e kwartaal in 44% van de gevallen de wettelijke termijn behaald, in het 2^e kwartaal is dat 64%, in het 3^e kwartaal 39% en in het 4^e kwartaal 29%.

Belangrijk is hierbij te vermelden dat voordat een melding wordt opgepakt er altijd eerst een veiligheidsbeoordeling wordt gemaakt. Als blijkt dat er sprake is van een spoedsituatie dan wordt de melding dezelfde dag nog direct opgepakt. Ondanks de toenemende instroom van meldingen lukt het Veilig Thuis nog steeds om deze afspraak ook uit te voeren.

Op dit moment (half februari 2023) zijn er 30 Nijmeegse meldingen die nog opgepakt moeten worden, waarbij de oudste melding van 23 januari 2023 is. Dat betekent dat binnen 4 weken iedere melding alsnog wordt opgepakt. We hebben daarmee met een andere situatie te maken dan een paar jaar geleden toen de oudste melding meer dan een half jaar oud was.

Oorzaken

Een belangrijke reden waardoor de wettelijke termijnen onder druk staan is dat er een grote instroom van meldingen is in combinatie met een hoog ziekteverzuim en dat er een

krapte is op de arbeidsmarkt. In 2022 was het ziekteverzuim gemiddeld 8%. Landelijk wordt het beeld herkend van een toename in meldingen die niet direct opgepakt kunnen worden en de wettelijke termijnen die hiermee onder druk staan door andere Veilig Thuis organisaties. Daarom wordt er vanuit het landelijk netwerk Veilig Thuis (LNVT) een onderzoek gestart naar de toename in nog op te pakken casussen en het behalen van de wettelijke termijnen, om landelijk met werkzame verbeteracties te kunnen komen om het behalen van de wettelijke termijnen te verbeteren. Het is de verwachting dat de resultaten van deze uitvraag na de zomer bekend zijn. Zie hiervoor ook de recente kamerbrief (bijlage 1) waarin de wacht- en doorlooptijden van Veilig Thuis zijn beschreven.

Ook bij andere veiligheidspartners in het netwerk wordt het beeld van krapte op de arbeidsmarkt en een hoog ziekteverzuim herkend. Zo hebben de Gecertificeerde Instellingen in 2022 een ziekteverzuim van gemiddeld meer dan 10%. We hebben te maken met een ketenbrede situatie in, waarin het lastig is om aan goed personeel te komen. Dit zorgt voor een hogere werkdruk. Dit kan resulteren in het vertrek of uitval van werknemers waardoor de werkdruk voor anderen weer hoger wordt, met mogelijk uitval en een hoger ziekteverzuim tot gevolg. Veilig Thuis doet er alles aan om ervoor te zorgen dat er kwalitatief goede mensen worden aangenomen. Vervolgens volgen zij een uitgebreid inwerkprogramma. Het werk is echter complex dus voordat iemand volwaardig zelfstandig aan de slag kan is er een tijdsinvestering nodig.

Daarnaast is de keten afhankelijk van elkaar. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat lokale teams, Gecertificeerde Instellingen en andere hulpverleningsorganisaties snel beschikbaar zijn om casuïstiek over te nemen bij een overdracht zodat Veilig Thuis zich weer kan richten op nieuwe meldingen en complexe casussen waarbij ze zelf een vervolgdienst inzetten. De druk in de keten zorgt er ook voor dat er soms discussie ontstaat over wie wat doet, en ook dat kost tijd. Het is daarom belangrijk dat er zoveel mogelijk korte lijnen zijn zodat overdrachten zo soepel mogelijk gaan. Door meerdere gesprekken, leerbijeenkomsten (gericht op verbetering van de samenwerking), trainingen en vaste contactpersonen vanuit Veilig Thuis voor de lokale teams is hier blijvend aandacht voor. Hier zijn de laatste tijd positieve resultaten mee behaald.

Landelijk is er ook veel aandacht voor dit ketenprobleem. Zo staat er in de kamerbrief 'te lange doorlooptijden zijn immers een probleem van de hele keten en behoeven de ketenbrede aanpak' (bijlage 1). Dit is een van de redenen dat het Rijk bezig is met het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Op dit moment lopen er 2 proeftuinen in Zaltbommel en in Nijmegen Dukenburg om te proeven aan een nieuwe werkwijze. De organisaties uit de veiligheidsketen werken hierbij samen in 1 team i.p.v. in een estafette model zoals de huidige werkwijze is. Dit betekent dat er minder overdrachten zijn tussen verschillende organisaties. Hopelijk biedt dit ook lucht in bovenstaand geschetst probleem. Veilig Thuis is actief in beide proeftuinen.

Acties om de wettelijke termijnen te verbeteren

Veilig Thuis is en blijft structureel aan het werk volgens de methodiek 'Kwaliteit op Tijd' die gezamenlijk met een onafhankelijk adviesbureau is ontwikkeld. Hierdoor is er meer zicht

op productie, meer focus op afrondingen en betere vastlegging van de processen. Daarnaast gaat Veilig Thuis steeds meer werken met generalisten (in plaats van een afzonderlijk frontoffice en backoffice). Dit zorgt intern voor meer flexibiliteit bij fluctuerende aantallen. Daarnaast zorgt dit ervoor dat het gezin/huishouden in veel gevallen dezelfde Veilig Thuis medewerker als contactpersoon heeft. Daarnaast wordt er door Verwey Jonker instituut op dit moment een cohortstudie uitgevoerd waarin gezinnen meerdere jaren gevolgd worden. De resultaten hiervan worden ook na de zomer verwacht. De inzichten uit dit onderzoek worden meegenomen in de gehele veiligheidsketen en ook bij Veilig Thuis.

Tot slot zegt het behalen van de wettelijke termijnen iets over de snelheid van het oppakken van een melding, maar niet over de kwaliteit van de geboden hulp. We vinden het belangrijk ook hier aandacht voor te hebben en houden. Zo wordt er door de GGD onderzoek gedaan naar cliëntervaringen en ook door het landelijk netwerk Veilig Thuis wordt hier onderzoek naar gedaan.

Vervolg

Veilig Thuis en de gemeenten in Gelderland Zuid vinden het belangrijk dat de wettelijke termijnen beter behaald worden. Daarom komt Veilig Thuis met een verbeterplan. We zijn op dit moment bezig om gezamenlijk met de ketenpartners op detailniveau te onderzoeken hoe we ervoor kunnen zorgen dat de wettelijke termijnen beter behaald worden en welke stappen we hierin gezamenlijk in de keten kunnen nemen. Hierin nemen we de onderzoeken van het Landelijk Netwerk Veilig Thuis en de studie van Verwey Jonker Instituut mee.

U wordt hier in kwartaal twee 2023 over geïnformeerd.

Werkgroep begrotingssystematiek

Tot slot is er vanuit de gemeenten in Gelderland Zuid en Veilig Thuis ook een gezamenlijke werkgroep gestart over de begrotingssystematiek van Veilig Thuis. Hier is gekeken hoe we de begrotingssystematiek zo passend kunnen laten zijn dat Veilig Thuis goed kan inspelen op de soms weerbarstige praktijk. Het advies wordt op 15 maart 2023 voorgelegd aan het AB van de GGD. Indien het AB instemt met de begrotingssystematiek dan zal de GGD vanaf 2024 gebruik maken van de nieuwe systematiek. Zoals afgesproken vinden we het belangrijk om u te informeren over dit advies. Een samenvatting vindt u in de bijlage.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester